

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

(Олександр ЖИЛЬЦОВ)

« 01 » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сучасні моделі соціальної роботи з різними групами отримувачів послуг»

для студентів

спеціальності	231 Соціальна робота
освітнього рівня	другого (магістерського)
освітньої програми	231.00.01 Соціальна робота

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554

Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 02.91/23

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Київ – 2023

Розробники:

Вадим ЛЮТИЙ, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Тетяна СПРІНА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Викладачі:

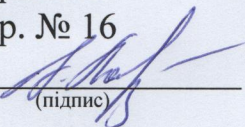
Жанна ПЕТРОЧКО, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Вадим ЛЮТИЙ, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол від 28.08.2023 р. № 16

Завідувач кафедри _____ (Тетяна ЛЯХ)

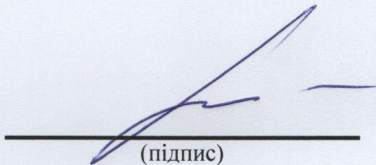

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 231.00.01 Соціальна робота другого (магістерського) освітнього рівня

28.08.2023 р.

Керівник освітньої програми

231.00.01 Соціальна робота

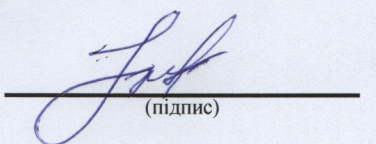

(підпис)

(Вадим ЛЮТИЙ)

Робочу програму перевірено

01.09.2023 р.

Заступник директора/декана

(підпис)

(Роман ПАВЛЮК)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	нормативна	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс		1
Семестр		1; 2
Обсяг кредитів		4
Обсяг годин, в тому числі:		120
Аудиторні		16
Самостійна робота		104
Форма семестрового контролю		Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Сучасні моделі соціальної роботи з різними групами отримувачів послуг» є формування у студентів компетентностей, необхідних для розроблення, організації та безпосереднього надання соціальних послуг особам і сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, належать до вразливих груп та страждають від соціального виключення і дискримінації.

Завдання дисципліни «Сучасні моделі соціальної роботи з різними групами отримувачів послуг»:

1) визначити критерії виокремлення груп отримувачів послуг, сутність, чинники, прояви та наслідки соціальної вразливості, дезадаптації, соціального виключення та дискримінації;

2) розкрити сучасні підходи до соціальної роботи з отримувачами послуг, які перебувають в особливо складних обставинах, в стані дезадаптації, страждають від соціального виключення і дискримінації, охарактеризувати зміст, моделі та методи їхньої соціальної підтримки й обслуговування, проведення з ними профілактичної роботи;

3) сформувати або розвинути, у студентів навички самостійного аналізу проблем цих груп отримувачів послуг та проблем соціальної роботи з ними, планування та моделювання діяльності, спрямованої на попередження та подолання таких проблем, пошуку та впровадження інноваційних практик соціальної роботи з даними групами отримувачів послуг;

4) сприяти формуванню у студентів цінностей, необхідних для впровадження сучасних підходів до соціальної роботи з особливими групами отримувачів послуг, дотримання принципів сучасної соціальної роботи та норм професійної етики соціального працівника.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.01 Соціальна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Сучасні моделі соціальної роботи з різними групами

отримувачів послуг» забезпечує формування таких загальних і фахових компетентностей:

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

ЗК10. Здатність працювати у команді;

СК2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення;

СК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи;

СК11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи;

СК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства;

СК15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій;

СКу18. Здатність організовувати діяльність міждисциплінарної команди;

СКу19. Здатність застосовувати сучасні моделі соціальної роботи в практичній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.01 Соціальна робота за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Сучасні моделі соціальної роботи з різними групами отримувачів послуг» забезпечує оволодіння такими *програмовими результатами навчання*:

РН1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог;

РН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості;

РН10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи;

РН12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи;

РН13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності;

РН19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проєкти і технології;

РНу21. Обирати стратегії надання соціальних послуг та проведення професійних втручань відповідно до потреб різних груп отримувачів;

РНу23. Застосовувати сучасні моделі, форми і методи соціальної роботи при наданні соціальних послуг різним групам отримувачів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1. Проблеми соціальної роботи з різними групами отримувачів соціальних послуг							
Тема 1. Проблеми соціальної роботи з окремими групами отримувачів соціальних послуг	14	2	-	2	-	-	10
Самостійна робота 1. Аналіз проблем практики соціальної роботи в Україні з різними групами отримувачів послуг, які вимагають застосування особливих підходів, моделей та методів соціальної роботи	16	-	-	-	-	-	16
Разом	30	2	-	2	-	-	26
Модуль 2. Сучасні моделі та методи соціальної роботи зі соціально дезадаптованими особами та групами							
Тема 2. Концептуальні засади сучасної соціальної роботи із соціально дезадаптованими, виключеними та вразливими особами та групами	2	2	-	-	-	-	-
Тема 3. Впровадження сучасних моделей та методів соціальної роботи із соціально дезадаптованими особами та групами	20	-	2	2	-	-	16
Самостійна робота 2. Моделювання соціальної роботи з конкретним випадком отримувача послуг із числа представників соціально дезадаптованих груп	10	-	-	-	-	-	10
Разом	32	2	-	2	-	-	26
Модуль 3. Сучасні моделі та методи соціальної роботи з особами та групами, які страждають від соціального виключення							
Тема 4. Сучасні моделі та методи соціальної роботи з особами та групами, що страждають від соціального виключення	20	-	2	2	-	-	16
Самостійна робота 3. Моделювання соціальної роботи з конкретним випадком отримувача послуг із числа представників соціально виключених груп	10	-	-	-	-	-	10
Разом	30	2	-	2	-	-	26
Модуль 4. Сучасні моделі надання соціальних послуг особам та сім'ям, що належать до соціально вразливих груп							
Тема 5. Інновації в соціальній роботі з представниками соціально вразливих груп	18	-	-	2	-	-	16
Самостійна робота 4. Обґрунтування застосування інноваційних підходів до соціальної роботи з конкретним випадком представника соціально вразливих груп	10	-	-	-	-	-	10
Разом	28	-	-	2	-	-	26
Усього	120	4	4	8	-	-	104

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Проблеми соціальної роботи з різними групами отримувачів соціальних послуг

Тема 1. Проблеми соціальної роботи з різними групами отримувачів соціальних послуг

Критерії виокремлення різних груп отримувачів соціальних послуг: перебування в певному типі складних життєвих обставин або під впливом їхніх чинників, ознаки вразливості, соціального виключення та соціальної дезадаптації. Загострення соціальної ситуації у зв'язку із війною, соціальні проблеми та негативні соціальні явища як чинники, що посилюють вразливість, спричиняють соціальне виключення та дезадаптацію окремих соціальних груп та заважають їхній реінтеграції. Соціальна політика у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства та її вплив на стан соціально вразливих, виключених та дезадаптованих груп. Основні напрями соціальної роботи з різними групами отримувачів послуг. Проблеми, що виникають в процесі соціальної роботи з різними групами отримувачів послуг, їх причини і наслідки. Сучасні стратегії соціальної роботи із представниками вразливих, виключених та дезадаптованих груп, моделі та методи надання їм соціальних послуг. Переваги і обмеження традиційних та інноваційних підходів в соціальній роботі з даними групами. Шляхи подолання проблем соціальної роботи з особливими групами отримувачів послуг.

Основні поняття: соціальна послуга, отримувач соціальної послуги, різні групи отримувачів соціальних послуг, соціальна вразливість, соціальна дезадаптація, соціальне виключення, соціальна дискримінація, складні життєві обставини, проблема, традиційний підхід, інноваційний підхід.

Основні: 1, 2, 3, 4

Додаткові: 2, 11, 14, 18, 24

Практичне заняття 1.

Аналіз проблем соціальної роботи з різними групами отримувачів соціальних послуг

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4

Додаткові: 2, 11, 14, 18, 24

Модуль 2. Сучасні моделі та методи соціальної роботи зі соціально дезадаптованими особами та групами

Тема 2. Сучасні моделі та методи соціальної роботи зі соціально дезадаптованими особами та групами

Соціальна дезадаптація як причина та як наслідок складних життєвих обставин. Ризикова, девіантна та деструктивна поведінка як прояв соціальної дезадаптації. Чинники та механізми формування соціальної дезадаптації. Категорії отримувачів соціальних послуг, складні життєві обставини яких пов'язані із соціальною дезадаптацією. Соціальна політика стосовно соціально дезадаптованих груп та її наслідки. Основні напрями сучасної соціальної роботи з особами та групами, що перебувають в стані соціальної дезадаптації. Ефективні моделі

соціальної роботи з даними категоріями отримувачів соціальних послуг. Аналіз соціального та індивідуального контексту проблем особи, сім'ї, соціальної групи, що перебувають у дезадаптованому стані, вибір стратегії, визначення мети і завдань соціальної роботи з ними, планувати втручання. Розробка і впровадження соціальних проєктів та технологій профілактики девіантної поведінки та соціальної реабілітації й інтеграції осіб, які перебувають в стані соціальної дезадаптації. Цінності соціальної роботи із соціально дезадаптованими групами. Організація міждисциплінарної команди в рамках соціальної роботи з представниками соціально дезадаптованих груп.

Соціальне виключення як причина та наслідок складних життєвих обставин. Соціальні та особистісні чинники соціального виключення. Взаємозв'язок соціальної вразливості, соціальної дезадаптації, соціальної дискримінації та соціального виключення. Прояви та наслідки соціального виключення. Категорії отримувачів соціальних послуг, які страждають від соціального виключення. Соціальна політика стосовно соціально виключених груп та її наслідки. Ефективні моделі соціальної роботи з даними групами отримувачів соціальних послуг. Аналіз соціального та індивідуального контексту проблем особи, сім'ї, соціальної групи, що зазнають соціального виключення, вибір стратегії, визначення мети і завдань соціальної роботи з ними, планувати втручання. Розробка та впровадження соціальних проєктів та технологій в сфері соціальної профілактики ексклюзії та реабілітації та реінтеграції осіб, що перебувають в стані соціального виключення. Цінності соціальної роботи із соціально виключеними групами.

Соціальна вразливість як предмет соціальної підтримки, соціального обслуговування та соціальної профілактики. Категорії отримувачів соціальних послуг, що перебувають у стані вразливості та потребують особливого підходу. Інноваційні моделі соціальної роботи з соціально вразливими особами та сім'ями. Аналіз соціального та індивідуального контексту проблем особи, сім'ї, соціальної групи, що перебувають у вразливому стані, вибір стратегії, визначення мети і завдань соціальної роботи з ними, планувати втручання. Розробка та впровадження спеціалізованих соціальних послуг для представників вразливих груп. Проблеми застосування інноваційних підходів при роботі з даними групами отримувачів послуг та шляхи їх вирішення.

Основні поняття: соціальне виключення, соціальна дезадаптація, соціальна дискримінація, соціальна вразливість, девіантна поведінка, ризикована поведінка, деструктивна поведінка, складні життєві обставини, проблема соціальної роботи, напрям соціальної роботи, модель соціальної роботи.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 14, 15, 18, 19, 21, 24.

Семінарське заняття 1. Проблеми соціальної роботи із дезадаптованими особами та групами

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткові: 1, 2, 4, 5, 6, 9, 11, 14, 15, 18, 19, 21, 24.

Практичне заняття 2. Застосування сучасних моделей та методів соціальної роботи при наданні соціальних послуг дезадаптованим особам або групам

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткові: 1, 2, 4, 5, 6, 9, 11, 14, 15, 18, 19, 21, 24.

Модуль 3. Сучасні моделі та методи соціальної роботи з особами та групами, які страждають від соціального виключення

Семінарське заняття 2. Проблеми соціальної роботи з особами та групами, що страждають від соціального виключення і дискримінації

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 20, 23

Практичне заняття 3. Застосування сучасних моделей та методів соціальної роботи при наданні соціальних послуг соціально виключеним особам та групам

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 20, 23

Модуль 4. Сучасні моделі надання соціальних послуг особам та сім'ям, які належать до соціально вразливих груп.

Практичне заняття 4. Застосування сучасних моделей та методів соціальної роботи при наданні соціальних послуг представникам соціально вразливих груп

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткові: 1, 2, 8, 11, 14, 16, 20, 22, 24.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Відвідування семінарських занять	1	-	-	1	1	1	1	-	-
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	-	1	10	1	10	-	-
Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Разом	-	17		28		27		16	
Максимальна кількість балів: 88									
Розрахунок коефіцієнта: $88:60=1,47$. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X:1,47 =$ загальна кількість балів									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Модуль 1. Проблеми соціальної роботи з різними групами отримувачів соціальних послуг

Самостійна робота 1. Аналіз проблем практики соціальної роботи в Україні з різними групами отримувачів послуг, що вимагають застосування особливих підходів, моделей та методів соціальної роботи

В якості об'єкта аналізу визначте соціальну роботу з однією із груп отримувачів соціальних послуг. Відповідно до обраної теми, спираючись на матеріали наукових та публіцистичних публікацій, наукових форумів, результати власної практики, розкрийте:

1. Критерії виокремлення даної групи отримувачів послуг, проблеми та потреби її представників;
2. Послуги, що надаються представникам даної групи, моделі, форми і методи, що при цьому традиційно використовуються;
3. Проблеми, що виникають у соціальних працівників та отримувачів послуг в процесі проведення соціальної роботи, можливі причини таких проблем та неефективності соціальних послуг, що отримує дана група отримувачів;
4. Конкретні приклади таких проблем, їх причини і наслідки;

5. Способи подолання даних проблем і підвищення ефективності соціального обслуговування представників обраної категорії отримувачів;

6. Можливості застосування інноваційних підходів до соціальної роботи з даною групою отримувачів послуг.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4

Додаткові: 2, 11, 14, 18, 24

Критерії оцінювання:

1. Відповідь відповідає темі – 1 бал
2. Відповідь розкриває всі питання – 1 бал
3. Відповідь відображає повне і коректне розуміння теоретичних і методичних аспектів соціальної роботи – 1-2 бали
4. Відповідь відповідає сучасним підходам до соціальної роботи, її цінностей, принципів та етичних норм – 1 бал

Модуль 2. Сучасні моделі та методи соціальної роботи зі соціально дезадаптованими особами та групами

Самостійна робота 2. Моделювання соціальної роботи з конкретним випадком отримувача послуг із числа представників соціально дезадаптованих груп

Проаналізуйте конкретний складний випадок отримувача соціальних послуг (клієнта, окремої особи або сім'ї), котрий перебуває в стані соціальної дезадаптації, відомий Вам із науково-методичних джерел або власної практики. Розкрийте та обґрунтуйте:

1. Сутність, причини, чинники, прояви та наслідки соціальної дезадаптації клієнта, його проблеми та потреби;

2. Зміст послуг, що були проведені клієнту, їх результат, причини недостатньої ефективності;

3. Проблеми, що виникали у соціальних працівників при наданні соціальних послуг даному клієнту та у клієнта при їх отриманні;

4. Можливі шляхи вирішення даних проблем та поліпшення ефективності соціальних послуг даному клієнту;

5. Інноваційні стратегії, моделі та методи соціальної роботи, застосування яких має зменшити кількість проблем, поліпшити ефективність надання соціальних послуг та покращити взаємодію даного клієнта із соціальними працівниками.

6. Опишіть оптимальний варіант процесу соціальної роботи з даним випадком та його результати

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткові: 1, 2, 4, 5, 6, 9, 11, 14, 15, 18, 19, 21, 24.

Критерії оцінювання:

1. Відповідь відповідає темі – 1 бал
2. Відповідь розкриває всі питання – 1 бал

3. Відповідь відображає повне і коректне розуміння теоретичних і методичних аспектів соціальної роботи – 1-2 бали

4. Відповідь відповідає сучасним підходам до соціальної роботи, її цінностей, принципів та етичних норм – 1 бал

Модуль 3. Сучасні моделі та методи соціальної роботи з особами та групами, які страждають від соціального виключення

Самостійна робота 3. Моделювання соціальної роботи з конкретним випадком отримувача послуг із числа представників соціально виключених груп

Проаналізуйте конкретний складний випадок отримувача соціальних послуг (клієнта, окремої особи або сім'ї), котрий страждає від соціального виключення, відомий Вам із науково-методичних джерел або власної практики. Розкрийте та обґрунтуйте:

1. Сутність, причини, чинники, прояви та наслідки соціального виключення клієнта, його проблеми та потреби;

2. Зміст послуг, що були проведені клієнту, їх результат, причини недостатньої ефективності;

3. Проблеми, що виникали у соціальних працівників при наданні соціальних послуг даному клієнту та у клієнта при їх отриманні;

4. Можливі шляхи вирішення даних проблем та поліпшення ефективності соціальних послуг даному клієнту;

5. Інноваційні стратегії, моделі та методи соціальної роботи, застосування яких має зменшити кількість проблем, поліпшити ефективність надання соціальних послуг та покращити взаємодію даного клієнта із соціальними працівниками.

6. Опишіть оптимальний варіант процесу соціальної роботи з даним випадком та його результати

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 10, 11, 12,13, 14, 16, 17, 20, 23

Критерії оцінювання:

1. Відповідь відповідає темі – 1 бал

2. Відповідь розкриває всі питання – 1 бал

3. Відповідь відображає повне і коректне розуміння теоретичних і методичних аспектів соціальної роботи – 1-2 бали

4. Відповідь відповідає сучасним підходам до соціальної роботи, її цінностей, принципів та етичних норм – 1 бал

Модуль 4. Сучасні моделі надання соціальних послуг особам та сім'ям, які належать до соціально вразливих груп

Самостійна робота 4. Моделювання соціальної роботи з конкретним випадком отримувача послуг із числа представників соціально вразливих груп

Проаналізуйте конкретний складний випадок отримувача соціальних послуг (клієнта, окремої особи або сім'ї), котрий належить до соціально вразливих груп, відомий Вам із науково-методичних джерел або власної практики. Розкрийте та обґрунтуйте:

1. Сутність, причини, чинники, прояви та наслідки складних життєвих обставин клієнта, його проблеми та потреби;

2. Зміст послуг, що були проведені клієнту, їх результат, причини недостатньої ефективності;

3. Проблеми, що виникали у соціальних працівників при наданні соціальних послуг даному клієнту та у клієнта при їх отриманні;

4. Можливі шляхи вирішення даних проблем та поліпшення ефективності соціальних послуг даному клієнту;

5. Інноваційні стратегії, моделі та методи соціальної роботи, застосування яких має зменшити кількість проблем, поліпшити ефективність надання соціальних послуг та покращити взаємодію даного клієнта із соціальними працівниками.

6. Опишіть оптимальний варіант процесу соціальної роботи з даним випадком та його результати

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2, 3, 4, 5

Додаткові: 1, 2, 8, 11, 14, 16, 20, 22, 24.

Критерії оцінювання:

1. Відповідь відповідає темі – 1 бал

2. Відповідь розкриває всі питання – 1 бал

3. Відповідь відображає повне і коректне розуміння теоретичних і методичних аспектів соціальної роботи – 1-2 бали

4. Відповідь відповідає сучасним підходам до соціальної роботи, її цінностей, принципів та етичних норм – 1 бал

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Не передбачено навчальним планом.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Формою підсумкового контролю навчальної дисципліни є екзамен. Екзамен проводиться за допомогою тестування на платформі <https://elearning.kubg.edu.ua/>

Зміст підсумкового контролю: проведення підсумкового тестування включає контроль теоретичної і практичної підготовки студента з програмного матеріалу навчальної дисципліни.

Підсумковий тест включає випадкові питання різного рівня складності за всіма змістовими модулями.

Види тестових завдань:

- Із вибором однієї правильної відповіді.
- Із вибором трьох або чотирьох правильних відповідей.
- На встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень.
- Творче завдання (есе)

Критерії оцінювання:

Правильна відповідь на тестове питання - 1 бал

Виконання практичного завдання - до 20 балів, зокрема:

- Відповідь в цілому відповідає поставленому завданню – 10 балів;
- Студент продемонстрував здатність аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади – 3 бали;

- Студент продемонстрував здатність формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи – 4 бали;

- Студент продемонстрував здатність виявляти соціально значимі проблеми й фактори досягнення соціального благополуччя різних груп населення – 3 бали.

Загальні критерії оцінювання:

38-40 балів – виставляється при наявності правильних відповідей на майже всі питання з різним рівнем складності. Студент демонструє ґрунтовне знання матеріалу, його розуміння. Чітко відповідає на запитання, не допускає помилок у розумінні та використанні наукової термінології;

25-37 балів – виставляється при достатньому рівні обізнаності студентів у відповідях на запитання. В цілому студент демонструє ґрунтовні знання основного матеріалу питань, але допускає незначні помилки при перевірці знань. Правильно відповідає на більшість запитань;

11-24 балів – виставляється при неповному володінні навчальним матеріалом. Студент демонструє фрагментарність у знаннях, непослідовно відповідає на запитання, може недостатньо орієнтуватись у основних поняттях навчальної дисципліни. Надає правильні відповіді на половину та менше запропонованих завдань;

1-10 балів – виставляється у разі недостатнього володіння навчальним матеріалом. Студент допускає помилки у відповідях на питання; неправильно орієнтується в основних поняттях та змісті дисципліни.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Критерії виокремлення груп отримувачів соціальних послуг
2. Соціальна вразливість як причина складних життєвих обставин

3. Соціальна дезадаптація як причина складних життєвих обставин
4. Соціальне виключення як причина складних життєвих обставин
5. Чинники, що заважають особам та групам, які перебувають у вразливому або дезадаптованому стані, зазнають соціального виключення і дискримінації, подолати складні життєві обставини
6. Основні напрями соціальної роботи з різними групами отримувачів послуг
7. Проблеми, що виникають в процесі соціальної роботи з різними групами отримувачів послуг, їх причини і наслідки
8. Переваги і обмеження традиційних та інноваційних підходів в соціальній роботі з різними групами
9. Шляхи подолання проблем соціальної роботи з різними групами отримувачів послуг
10. Соціальна дезадаптація як причина та як наслідок складних життєвих обставин
11. Ризикозна, девіантна та деструктивна поведінка як прояв соціальної дезадаптації
12. Чинники та механізми формування соціальної дезадаптації (на прикладі однієї із груп отримувачів)
13. Складні життєві обставини яких пов'язані із соціальною дезадаптацією
14. Соціальна політика стосовно соціально дезадаптованих осіб та груп
15. Основні напрями сучасної соціальної роботи з особами та групами, що перебувають в стані соціальної дезадаптації
16. Традиційні та інноваційні підходи до соціальної роботи з особами та групами, що перебувають у стані соціальної дезадаптації
17. Проблеми соціальної роботи з особами, які перебувають у стані соціальної дезадаптації, та шляхи їх подолання
18. Ефективні моделі соціальної роботи з отримувачів соціальних послуг, котрі перебувають в стані соціальної дезадаптації
19. Розробка та впровадження соціальних проєктів та технологій в галузі соціальної роботи з дезадаптованими особами та групами
20. Цінності соціальної роботи з особами та групами, що перебувають в стані соціальної дезадаптації
21. Соціальне виключення як причина та наслідок складних життєвих обставин
22. Соціальні та особистісні чинники соціального виключення (на прикладі однієї із груп отримувачів)
23. Прояви та наслідки соціального виключення
24. Категорії отримувачів соціальних послуг, що страждають від соціального виключення
25. Соціальна політика стосовно соціально виключених груп
26. Традиційні та інноваційні підходи до соціальної роботи з особами та групами, що страждають від соціального виключення
27. Проблеми соціальної роботи з особами, які перебувають у стані

соціального виключення, та шляхи їх подолання

28. Ефективні моделі соціальної роботи з даними групами отримувачів соціальних послуг

29. Цінності соціальної роботи з особами та групами, що страждають від соціального виключення

30. Розробка та впровадження соціальних проєктів та технологій в галузі соціальної роботи з соціально виключеними групами

31. Соціальна вразливість як предмет соціальної підтримки, соціального обслуговування та соціальної профілактики

32. Категорії отримувачів соціальних послуг, що перебувають у стані вразливості та потребують особливого підходу

33. Традиційні та інноваційні моделі соціальної роботи з соціально вразливими особами та сім'ями, що відносяться до особливих категорій отримувачів соціальних послуг

34. Цінності соціальної роботи з особами та групами, що перебувають у вразливому стані

35. Проблеми застосування інноваційних підходів при роботі з даними групами отримувачів послуг та шляхи їх вирішення

36. Розробка та впровадження соціальних проєктів та технологій в профілактики вразливості та соціальної роботи з представниками вразливих груп

37. Умови впровадження інноваційних підходів моделей та методів при роботі з окремими випадками отримувачів послуг (на прикладі однієї із груп отримувачів)

38. Критерії ефективності впровадження інноваційних підходів моделей та методів при роботі з окремими випадками отримувачів послуг(на прикладі однієї із груп отримувачів)

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
F _X	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни «Сучасні моделі соціальної роботи з різними групами отримувачів послуг»

Заочна форма навчання. Разом: 120 год., лекції – 4 год., семінарські заняття – 4 год., практичні заняття – 8 год., самостійна робота – 104 год.

Кількість модулів	1	2	3	4
Назва модуля	Проблеми соціальної роботи з різними групами отримувачів соціальних послуг	Сучасні моделі та методи соціальної роботи зі соціально дезадаптованими особами та групами	Сучасні моделі та методи соціальної роботи з особами та групами, які страждають від соціального виключення	Сучасні моделі надання соціальних послуг особам та сім'ям, які належать до соціально вразливих груп
Кількість балів	17	28	27	16
Теми лекцій	Проблеми соціальної роботи з окремими групами отримувачів соціальних послуг (1 бал)	Концептуальні засади сучасної соціальної роботи із соціально дезадаптованими, виключеними та вразливими особами та групами (1 бал)		
Теми семінарських		Проблеми соціальної роботи із дезадаптованими особами та групами (11 балів)	Проблеми соціальної роботи з особами та групами, що страждають від соціального виключення і дискримінації (11 балів)	
Теми практичних занять	Аналіз проблем соціальної роботи з різними групами отримувачів соціальних послуг (11 балів)	Застосування сучасних моделей та методів соціальної роботи при наданні соціальних послуг дезадаптованим особам або групам (11 балів)	Застосування сучасних моделей та методів соціальної роботи при наданні соціальних послуг соціально виключеним особам та групам (11 балів)	Застосування сучасних моделей та методів соціальної роботи при наданні соціальних послуг представникам соціально вразливих груп (11 балів)
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Розрахунок	Розрахунок коефіцієнта: 88:60=1,44. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,44 = XX балів; XX балів+бали за екзамен (max 40) = загальна кількість балів			

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Актуальні питання соціальної роботи: навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В.Силантьєва. Київ, Ужгород : РІК-У, 2023. 424 с.

2. Енциклопедія освіти / Національна академія педагогічних наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 1144 с.

3. Психосоціальна підтримка в умовах надзвичайних ситуацій: підхід резилієнс : посібник з проведення тренінгу / [Н. Гусак, В. Чернобровкіна, В. Чернобровкін, А. Максименко, С. Богданов, О. Бойко ; за заг. ред. Н. Гусак] ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія». – Київ : НаУКМА, 2017. 174 с.

4. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. 2 (Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми) / А. В. Аносова, О. В. Безпалько, Т. П. Цюман та ін. / За заг. ред.: Т. В. Журавель, З. П. Кияниці. – К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 352 с.

5. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.

Додаткові:

1. Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства: матеріали III Всеукраїнського науково-практичного круглого столу (6 березня 2018 року); за заг. ред. О. Г. Льовкіної, Р. А. Калениченка. Ірпінь: Університет державної фіскальної служби України, 2018. 336 с.

2. Балдинюк, О. Соціальна робота в закладах пенітенціарної системи. Ввічливість. Humanitas, 2021, 3 С. 10–16.

3. Встановлення позитивних взаємин із правопорушником як принцип пробації : матеріали наук.-практ. онлайн-«круглого столу» (м. Харків, 18 груд. 2020 р.). Харків : Право, 2021. 86 с.

4. Григоренко І.О., Савельєва Н. М. Соціальна робота з внутрішньо переміщеними особами в сучасних умовах: навч. посіб. [для студ. і магістр. спец-тей «Соц. робота» і «Соц.педагогіка»] / І. О. Григоренко, Н. М. Савельєва. Полтава : ПНПУ, 2017. 100 с.

5. Житинська М.О. Соціально-педагогічна підтримка життєдіяльності осіб похилого віку в умовах територіального центру соціального обслуговування. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.05 «Соціальна педагогіка» – Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Міністерство освіти і науки України, Київ, 2018.

6. Залялова І. М., Політова А. С. Чинники злочинності неповнолітніх (на підставі соціологічного дослідження). Вісник пенітенціарної асоціації України. 2018 . № 3(5). С. 118-126.

7. Здійснення та захист прав внутрішньо переміщених осіб : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (20 квітня 2017 р., м. Ужгород) / Ужгородський національний університет; За заг. ред. О. Я. Рогача, Я. В. Лазура., М. В. Менджул. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2017. 160 с.

8. Інтегрована програма з формування прихильності до АРТ у клієнтів ВІЛ-сервісних організацій та розвитку їхньої економічної самостійності. Частина 2. Втручання з формування прихильності до АРТ «Школа пацієнта» / А. Бойко, Н. Дмитришина, Н. Тюленєва. К.: Поліграф плюс, 2017. 130 с.

9. Інтегрована програма з формування прихильності до АРТ у клієнтів ВІЛ-сервісних організацій та розвитку їхньої економічної самостійності. Частина 3. Втручання з розвитку економічної самостійності «Майстерня можливостей»/ О. Гальчинська, Т. Семигіна. К.: Поліграф плюс, 2017. 224 с.

10. Кокун О. М. Всеукраїнське опитування «Твоя життєстійкість в умовах війни» : препринт. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. 2022. 46 с.

11. Кокун О. М., Мороз В. М., Пішко І. О., Лозінська Н. С. Діагностика схильності військовослужбовців до ігрової залежності : метод. посіб. К. : 7БЦ, 2022. 144 с.

12. Кокун О. М., Агаєв Н. А., Пішко І. О., Лозінська Н. С., Остапчук В. В. Психологічна робота з військовослужбовцями – учасниками АТО на етапі відновлення: Метод. посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2017. 282 с.

13. Кокун О. М., Пішко І. О., Лозінська Н. С., Олійник В. О., Хоружий С. М., Ларіонов С. О., Сириця М. В. Особливості надання психологічної допомоги військовослужбовцям, ветеранам та членам їхніх сімей цивільними психологами : метод. посіб. К. : 7БЦ, 2023. 175 с.

14. Кучер Г. М. Інновації в соціальній роботі з сім'ями, що опинились в складних життєвих обставинах. Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки. 2018. Вип. 82(2). С. 207–212.

15. Литвинчук Л. М. Психологічні засади реабілітації наркозалежних осіб. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук за спеціальністю 19.00.04 – медична психологія. – Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Київ, 2018.

16. Лютий В. П. Вплив програм соціальної допомоги на життєдіяльність сімей внутрішньо переміщених осіб // Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму 2017. №3. С. 26-37

17. Лях, Т., Лехолетова, М., Петрович, В., Спіріна, Т. Соціально-педагогічна робота з батьками щодо підтримки ними дітей у період війни. Ввічливість. Humanitas, 2022, 2. С 24–30

18. Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя. Матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції. Суми, 2018. 428 с.

19. Психіатрія та наркологія. Інструменти вимірювання залежностей : навч. посіб. / [кол. авт.], за ред. О. О. Сердюка, В. В. Чугунова ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Запорізьк. держ. мед. ун-т ; ун-т Вейна ; Мічиган. ун-т. Харків – Запоріжжя, 2022. 272 с.

20. Слезанська, Г.І. Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи : монографія / Ганна Слезанська ; Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль : Осадца Ю. В. [вид.], 2018. 381 с. : рис., табл. Бібліогр.: с. 243–272.

21. Соціально-педагогічна підтримка дітей та учнівської молоді : монографія / [Алексеєнко Т. Ф., Жданович Ю. М., Малиношевський Р. В. та ін.] / за заг. ред. Т. Ф. Алексеєнко. К. : ТОВ "Задруга", 2017. 168 с.

22. Спіріна, Т., Лях, Т., Клішевич, Н. Соціальна профілактика сімейного неблагополуччя в територіальній громаді. *Social Work and Education*, 2022. Vol. 9, No. 2. pp. 245-255.

23. Ульянов К. Броньований розум. Бойовий стрес та психологія екстремальних ситуацій. Київ : ПП «КП» УкрСІЧ», 2020. 304 с.

24. Semigina T., Kachmaryk A. Karagodina O. Analysing Social Needs of the Ukrainian Ex-Combatants: Looking on The Lived Experience . *Path of Science*. 2021. Vol. 7. No 6 . URL : <https://www.researchgate.net/publication/353172850>

25. Faidiuk O., Liakh T. Comparative Analysis of Social Services Provided to Female Combatants and Veterans in Ukraine and Abroad. *Society integration education* Proceedings of the International Scientific Conference. Volume III, May 28th-29th, 2021. 243-253

9. Додаткові ресурси (за наявності)

Електронний курс на сайті: <http://elearning.kubg.edu.ua/>